

7/6652
G.K.76

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 515

4 NISAN 2009

Konu : Yazılı Soru Önergesi

05177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : T.B.M.M Başkanlığı'nın 12.02.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11285 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Süleyman Turan ÇİRKİN'in tarafıma tevcih ettiği, 7/6652 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü ve Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6652)**

Sorular 1,2 :

Rusya Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti'nin, hemen geçerli olmak üzere Ukrayna'dan doğalgaz transit geçişini gözlemlemek üzere bir izleme mekanizmasının kurulması konusunda bir anlaşmaya vardığı açıklanmıştır. İzleme mekanizmasının oluşturan Komisyonun işlevinin, Ukrayna'dan geçen transit gazın sorunsuz geçmesini gözetmek, bu güzergahtan doğalgaz kullanan ülkelerin arz emniyetini sağlamak ve doğalgaz akışını düzenli olarak izlemek olduğu ifade edilmektedir.

Bu komisyonun, Rusya Federasyonu Enerji Bakanlığı, Ukrayna Yakıt ve Enerji Bakanlığı, JSC Gazprom, NJSC Naftogaz Ukrainy ve Avrupa'daki şirketleri, Rus doğalgazının alıcıları GdF Sues S.A. (Fransa), E.ON Ruhrgas AG, WINGAS GmbH (Almanya), RWE Transgas A.S (Çek Cumhuriyeti), SPP A.S (Slovakya), Ecosgas GmbH (Avusturya), ENI SPA (İtalya), FGSZ (Macaristan), EAO Sofiagaz (Bulgaristan), Public Gas Corporation of Greece (Yunanistan), JSC Moldovagas (Moldova), Statoil Hydro (Norveç) ve Societe General de Surveillance'den oluştuğu yine Rusya ve Ukrayna tarafından açıklanmıştır.

- Ukrayna'nın bir şirketi bile komisyonda yer alırken, Almanya'dan sonra Gazprom'un en büyük müşterisi olan BOTAŞ'tan bir temsilci ya da Türkiye'nin bir temsilcisi komisyonda temsil hakkı elde edememiştir?

- Sayın Hilmi Güler, sürekli olarak enerji diplomasisi yürütüldüğünden bahsetmekte iken, bu komisyonda Türkiye'nin yer almaması, yürütülen diplomasinin yetersiz olduğunu mu göstermektedir? Bu durum, diplomatik ve uluslararası ilişkiler açısından nasıl değerlendirilmektedir?

Cevap 1,2 :

Doğalgaz krizini çözmek üzere Avrupa Komisyonu, Rusya ve Ukrayna arasında imzalanan sözleşmede transit hatlardan gaz akışını denetlemek üzere öngörülen "İzleme Mekanizması"nda, Avrupa'daki doğalgaz ya da enerji şirketleri yer almıştır. Sözleşmenin AB Enerji Komiseri, Rusya Hükümeti, Ukrayna Hükümeti, Gazprom ile NJSC Naftogaz Ukrainy tarafından imzalandığı öğrenilmiştir.

Sözleşmeye göre Avrupa Komisyonu, Rusya ve Ukrayna hükümetleri, ilgili şirketleriyle birlikte, her bir taraf için sayısı 25'i geçmemek üzere uzman gözlemcilerini atayacak ve ölçümleme istasyonlarında gözlemciler tarafından toplanan bilgi, Brüksel, Moskova ve Kiev'deki yetkili taraflara gerçek zamanlı olarak aktarılacaktır.

Ukrayna-Rusya arasındaki doğal gaz anlaşmazlığında çözüme katkı noktasında sorumluluğunu bilen bir ülkenin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak, bu kapsamda iki ülke ile de sürekli temas halinde olunmuştur. Gazprom ve Ukrayna'nın gaz şirketi Naftogaz ve

iki ülkenin diplomatları ve enerji bakanları ile görüşmeler yapılmış ve çözüme katkı noktasında gereken değerlendirme ve öneriler ele alınmıştır.

Söz konusu süreçte Türkiye'nin iki ülke arasında sorunun değil, çözümün bir parçası olması noktasında etkin bir arabuluculuk görüşmeleri sürdürülmüştür.

Soru 3 :

Ukrayna-Rusya doğalgaz krizinde Türkiye'nin doğalgazının kesildiği dikkate alınarak, zararın tazmini istenmiş midir? İstenmemişse hangi ülkeden istenecektir?

Cevap 3 :

Rusya Federasyonu'nun Gazprom Export Şirketi, 05-20 Ocak 2009 tarihleri arasında yaşanan doğal gaz krizine istinaden mücbir sebep bildiriminde bulunmuş olup BOTAŞ'ın haklarının aranması noktasında her türlü girişim yapılmaktadır.

Soru 4 :

Kriz döneminde, Rusya'dan pahalı LNG ithal edildiği doğru mudur? Doğru ise, krizin sorumlusu Rusya'dan bu bedel istenecek midir?

Cevap 4 :

Bu güne kadar, BOTAŞ Genel Müdürlüğüne Rusya Federasyonu'ndan LNG ithalatı gerçekleştirilmemiştir.

Soru 5 :

Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan Belçika'da AB kurumlarına yönelik temasları sırasında, "Enerji başlığı açılmazsa Nabucco'yu konuşmak anlamsız" ifadesini kullanmıştır. Nabucco projesinin geciktirilmesi Türkiye'nin çıkarına mıdır?

Cevap 5 :

Türkiye'nin Nabucco Projesini geciktirecek bir çabası ya da ihmali söz konusu değildir. Müzakereler devam etmektedir.

Soru 6 :

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin, Türkiye'nin AB müzakerelerinde "enerji" başlığını bloke etmesinde Libananco davasının rolü var mıdır? Bu dava müzakereler sırasında dile getirilmiş midir?

Cevap 6 :

Söz konusu dava ile Türkiye'nin AB müzakere sürecinin ilişkilendirilmesi doğru bulunmamaktadır.